

Zakaj premineš?

Čez hrib se vleče leno megla siva,
Med drevjem veter šepetá s peresi,
Nebó se za temò oblakov skriva,
Molčé vrtovi, travniki in lesi.

Posekala je cvetje bridna kosa,
Odplavala na jug je truma ptičev,
Pred slano je zbežala svètla rosa
Z vrtov, polja, dolin, ravnin in gričev.

In zopet pust je svet in zopet prazen,
Brez krása, tožna vdova vsa narava.
Pred zimo tesno vlada v nas bojazen,
In kalen nam pogled po zemlji plava.

Minula doba blažene pomladi,
Zakaj premineš hitro, kakor sanja?
Zato li, ker uživamo te radi,
Ker duši nadeje tvoj čas oznanja?

Zato premineš hitro, ker si lepa,
Vonjave, pesmij polna, bujno-rožna,
Ker bedni sužnji večnega smo sklepa:
Vsak hip veselja plačaj ura tožna!

Anton Medved.

Upi in spomini.

Kakó to življenje je bedno,
Nestalno, viharo, minljivo,
Kako to srcé nam je živo,
Nemirno, razburjeno vedno!

Blesteče nas upanje čara,
Pekoč nas spomin naudaja,
In kolikor v upih pomlaja,
V spominih srcé se nam stara.

Anton Medved

Lepi Tonček.

(Povest. — Spisal Podgoričan.)

(Dalje.)

IV.

Petáčeva rodbina v Globoki Dragi je bila stara, poštena in spoštovana in najbrž jedna izmed najtrdnjših v kraju. Razven velike kmetije okoli doma in velikih jelovih gozdov so imeli Petáčevi tudi malin in pilo. Petáčevi so bili pošteni malinarji, jemali so majhno merico in zato so imeli vedno dovolj mleti; pol kraja je prinašalo natlačene vreče v malin, da so težki kameni zamolklo trli noč in dan kleno zrnje. Istotako je praskala pila, ako le ni bilo prevelike suše. V nedeljo in praznikih sta počivala malin in pila. Petáči so rezali največ svoj les, katerega so sekali v svojih gozdih, ali pa so si ga kupovali v grajščinskem gozdu ali pri drugih posestnikih. Plačevali so pošteno in nikakor niso odirali onih, kateri so bili v sili, s prenizkim plačevanjem lesa. Z židi niso kupčevali Petáči, ker jim niso zaupali. Rajši so prodajali les kristijanom, dasi včasih ceneje kakor tržaškimi židom, ki hočejo z višjimi cenami izpodriniti kristijanske trgovce, da potem svojevoljno narakujejo ceno lesu in bogaté svoj žep.

Oče Petáč, ki je vladal v Globoki Dragi ob času naše povesti, bil je krepek mož pri šestdesetih letih. Njegova postava je bila častitljiva. Bil je precéj visok, širok čez prsi, širokega obraza in sivih las. Njegov glas je donel zavestno, iz očij mu je odsevala prostodušna odkritosrčnost. Z ženo, katero si je bil izbral sam, imel je četrvero otrók, dva sina in dve hčeri. Najstarejši, šestindvajsetletni Luka, je bil namenjen za dom, najmlajši, Tomaž, se je šolal za gospoda, hčeri bi se bili pa omožili, kadar bi se naključilo kaj pripravnega in dobrega.

Nekega popoldné se je oče Petáčev sam premetaval s krclji pred pilo, marsikaterega že zavalil na voz in ga zrezal. Zopet se je znašal s cempinom nad debelim krcljem, ko pride izza vogla duhovnik in se ustavi pri Petáču:

„Oče, ta ne pojde!“ ogovori ga duhovnik.

Petáč ne odgovori ničesar, ampak uprè se, nakrene z vso močjo, da ves zarjavi v obraz, in krclj se zavalil na voz.

Stari se globoko oddahne in pozdravi duhovnika.